

בס"ד. שיחת שבת פרשת לך-לך, ח' מר-חשון ה'תשמ"ה.

בלתי מוגה

- 1 א. שבת זו קביעותה למחרת שבעה בחשון, והמיוחד שבתאריך זה - כמדובר בארוכה בשנה שעברה
 2 (והדברים כבר נדפסו ונתפרסמו)¹ - שאז הגיע "אחרון שבישראל" לביתו ב"נהר פרת"²;
 3 בכל ג' הרגלים היו בני ישראל עולים לרגל לירושלים, ובפרט ברגל השלישי - חג הסוכות - שבו
 4 נפעלת השלימות דכל ג' הרגלים, כפי שמצינו בנוגע לחיוב ד"בל תאחר"³.
- 5 בתקופה זו שהו בירושלים כל בני ישראל, הן אנשים והן נשים, כפסק-דין הרמב"ם⁴ בנוגע לחיוב
 6 השמחה - הקשורה עם קרבן, "שיקריב שלמים יתר על שלמי חגיגה . . שנאמר⁵ וזבחת שלמים ואכלת
 7 שם ושמתח לפני ה' אלקיך" - ש"נשים חייבות במצוה זו",
 8 [ופשיטא שאין כוונת הרמב"ם לחיוב הבעל לשמח את אשתו ב"בגדים ותכשיטין"⁶ - שהרי התוכן
 9 דהלכה זו הוא בענין הקרבנות שבחג: "הראיה . . שנראה פניו בעזרה ביום טוב' הראשון של חג ויביא
 10 עמו קרבן עולה . . החגיגה . . שיקריב שלמים בבואו להראות . . והשמחה . . שיקריב שלמים יתר על
 11 שלמי חגיגה", ועל זה מבאר ש"שתי מצוות אלו, שהן הראיה והחגיגה, אין הנשים חייבות בהן",
 12 מה-שאין-כן שמחה - "נשים חייבות במצוה זו", כלומר, בהקרבנות ואכילת השלמים],
 13 ומכיון שכן, היו גם הנשים צריכות להיות בירושלים, שהרי רק בירושלים יכולים לאכול מבשר זבח
 14 השלמים (לאחרי ההקרבה בבית-המקדש)⁷.
- 15 ולאחרי סיום הרגל - התחילו כל ישראל לחזור לבתיהם, "איש תחת גפנו ותחת תאנתו"⁸, ותקופה
 16 זו נמשכה במשך ט"ו יום, עד שבעה בחשון, שאז הגיע "אחרון שבישראל לנהר פרת", "מקום ישוב
 17 היותר רחוק מירושלים"⁹.
- 18 ומובן, שגם זמן ההליכה מירושלים לביתו (עד שבעה בחשון) שייך עדיין לתקופה דעליה לרגל¹⁰ -
 19 שהרי נאמר בכתוב¹¹ "ולא יחמוד איש את ארצך בעלותך לראות את פני ה' אלקיך", ומכיון שענין זה
 20 היה גם במשך זמן ההליכה מירושלים לביתו (כפשוטם של כתובים), נמצא, שגם זמן זה נכלל בתקופה
 21 ד"בעלותך לראות את פני ה' אלקיך".
 22 [ובענין זה רואים דבר נפלא:
- 23 מצינו במדרשי חכמינו ז"ל¹² שכאשר ישראל היו עולים לרגל, היה הקב"ה שולח מלאכים בדמותם
 24 של דרי הבית, כדי שיהיה נדמה לגוים שדרי הבית נמצאים בבית כרגיל, ואז - לא רק שלא יבואו לקחת
 25 משהו מארצו של היהודי, אלא עוד זאת, שלא תעלה על דעתם מחשבה כזו, "לא יחמוד איש את ארצך
 26 גר".
- 27 ואם-כן יש כאן דבר והיפוכו: בנוגע ליהודי - הרי גם בלכתו מירושלים לביתו, היתה פנימיותו
 28 (מחשבתו ורצונו) בירושלים, וענין זה פעל גם בחיצוניותו. שכן, אצל יהודי החיצוניות נמשכת והולכת
 29 אחר הפנימיות; מה-שאין-כן אצל הגוי - הרי במשך כל הזמן, גם כאשר היהודי היה בירושלים, היה
 30 נדמה לו שהיהודי נמצא בביתו לא רק בחיצוניותו אלא גם בפנימיותו (שהרי הגוי אינו יכול להבחין
 31 ולחלק בין החיצוניות לפנימיות), היינו, שנמצא שם בכל התוקף, שלכן, לא עלתה על דעתו מחשבה
 32 לחמוד את ארצו של היהודי].

(7) ראה רמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"א ה"ה"ו.

(8) ל' הכתוב - מ"א ה, ה. מיכה ד, ד.

(9) שו"ע אדה"ז שם. וראה פרש"י ד"ה כדי שיגיע - תענית שם.

(10) ראה ש"ך חו"מ סמ"ג סקמ"ז.

(11) תשא לד, כד.

(12) ירושלמי פאה פ"ג ה"ז. יל"ש עה"פ תשא שם (רמז תצ).

(1) שיחת ש"פ לך לך, ח' מרחשון ס"א (התוועדיות תשר"מ ח"א ע' 429) ואילך.

(2) תענית י, א - במשנה. שו"ע אדה"ז או"ח רסקי"ז.

(3) ראה ר"ה ד, סע"א.

(4) ריש הלכות חגיגה.

(5) תבוא כז, ז.

(6) רמב"ם הל' יו"ט פ"ו הי"ח.